

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αθήνα 17.1.2018

Αριθμός Ατομικής Γνωμοδότησης 27/2018

Έγγραφο ερωτήματος: υπ'αριθμ. Γ10/721/15.12.2017 της Κεντρικής Υπηρεσίας/Γενικής Διευθύνσεως Οικονομικών Υπηρεσιών και Διοικητικής Υποστήριξης/Δ/νσεως Ανθρωπίνου Δυναμικού(Τμήμα Δεοντολογίας και Πειθαρχικών Διαδικασιών και Υποθέσεων)/ΕΦΚΑ

Περίληψη ερωτήματος: Αν η προθεσμία των είκοσι(20) ημερών που προβλέπεται από το άρθρο 114 παρ.6 εδ.β του Ν 3528/2007 (Υ.Κ.)είναι δεσμευτική για τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα.

Ιστορικό

Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα συνοδεύοντα αυτό στοιχεία του φακέλλου προκύπτει το εξής πραγματικό:

1.Εις βάρος υπαλλήλων της Υπηρεσίας, ασκήθηκε ποινική δίωξη με το υπ'αριθ. Δ2015/1495/6-3-2017 Κλητήριο Θέσπισμα του Εισαγγελέως Πλημμελειοδικών Αθηνών για το πλημμέλημα της παράβασης καθήκοντος κατά συναυτουργία. Ακολούθως ασκήθηκαν προσφυγές από τους κατηγορουμένους υπαλλήλους κατά του κλητηρίου θεσπίσματος, που απορρίφθηκαν με το υπ'αριθ. 4591/2017 βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Αθηνών, το οποίο τους παραπέμπει στο ακροατήριο του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών.Ενόψει των ανωτέρω, και ότι η δικογραφία βρίσκεται στο στάδιο του προσδιορισμού δικασίμου της υπόθεσης ενώ μεταξύ των κατηγορουμένων περιλαμβάνονται και υπάλληλοι ,που είναι μέλη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου της Υπηρεσίας και υπηρετούν σε επιτελικές θέσεις , ερωτάται εάν η προθεσμία των είκοσι ημερών, που προβλέπεται στο άρθρο 114 παρ.6 του Ν.3528/2007, μετά την ενημέρωση από την Εισαγγελία, εντός της οποίας

τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα οφείλουν να αποφαινόμενα αιτιολογημένα για την άσκηση ή μη πειθαρχικής δίωξης σε βάρος υπαλλήλου, είναι δεσμευτική ή η πειθαρχική δίωξη δύναται να ασκηθεί σε όλα τα στάδια της ποινικής δίωξης μέχρι την έκδοση απόφασης.

2. Συγκεκριμένα, οι υπάλληλοι Ε.Ν. κ.λ.π. κατηγορούνται και παραπέμπονται σε δίκη διότι, ως μέλη του Α΄Υπηρεσιακού Συμβουλίου του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ που ήταν αρμόδιο για την επιλογή των υποψηφίων και την κατάταξή τους σε πίνακες, κατόπιν της Ρ25/3/10.1.2011 προκήρυξης του Διοικητή του ΙΚΑ για την πλήρωση 247 συνολικά θέσεων Προϊσταμένων Διεύθυνσης –Υποδιεύθυνσης του ΙΚΑ, εξέδωσαν την υπ' αριθμόν 168/Συν.10/από 24.4.2013 απόφαση επιλογής με την οποία δεν επελέγη ο υποψήφιος Ι.Π. σε κάποια από τις προκηρυχθείσες θέσεις. Αυτό συνέβη διότι οι κατηγορούμενοι κατέταξαν τους υποψηφίους σε υποπίνακες με βάση το Νομό, όπου υπηρετούσε ο καθένας και όχι σε ενιαίο πίνακα με φθίνουσα σειρά βαθμολογίας, με αποτέλεσμα ο Ι.Π. να μην επιλεγεί, έχοντας λάβει περισσότερα μόρια σε σχέση με άλλους συνυποψηφίους του, που είχαν χαμηλότερη βαθμολογία από αυτόν, αλλά επελέγησαν και τοποθετήθηκαν σε διάφορες μονάδες ανά την Ελλάδα.

3. Ειδικότερα, για την επιλογή των υποψηφίων είχε συνεδριάσει αρχικά στις 29.3.2011 το τότε Υπηρεσιακό Συμβούλιο Υπαλλήλων του ΙΚΑ, στο οποίο μετείχε μόνο ένας εκ των κατηγορουμένων, οπότε ελήφθη απόφαση ως προς την μοριοδότηση εκάστου των υποψηφίων και συντάχθηκε πίνακας κατάταξης των υποψηφίων που είχαν τα τυπικά προσόντα κατά φθίνουσα βαθμολογία ανά Νομό. Το ίδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο γνωμοδότησε για την τοποθέτηση των επιλεγέντων υπαλλήλων στις μονάδες του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ βάσει του άρθρου 65 του Ν.3528/2007 και ο Ι.Π., έχοντας συγκεντρώσει 627,35 μόρια δεν επελέγη, καθόσον με βάση τον πίνακα κατάταξης των υποψηφίων με φθίνουσα σειρά ανά Νομό, επελέγη η συνυποψήφια του που συγκέντρωσε μεγαλύτερη βαθμολογία, ήτοι 732,22 μόρια. Έπειτα από αίτηση ακυρώσεως του Ι.Π., το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών ακύρωσε, με την 975/2013 απόφαση, τη σχετική απόφαση του Διοικητή του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ κατά το μέρος που αφορούσε την παράλειψη επιλογής του Ι.Π., λόγω κακής σύνθεσης του Υπηρεσιακού Συμβουλίου της 29-3-2011 και όχι λόγω της εσφαλμένης διαδικασίας κατάταξης των υποψηφίων σε υποπίνακες κατά Νομό και ανέπεμψε την υπόθεση στη Διοίκηση, προκειμένου να διενεργηθεί η νόμιμη διαδικασία επιλογής.

4. Στη συνέχεια εκδόθηκε η 168/Συν.10^η/24.4.2013 απόφαση με την οποία το Υπηρεσιακό Συμβούλιο προέβη σε νέα κρίση για το σύνολο των υποψηφίων με βάση

τα προσόντα που είχαν στις 29.3.2011 και ο Ι.Π. συγκέντρωσε 657,35 μόρια. Ακολούθως το Υπηρεσιακό Συμβούλιο δεν κατέταξε τους υποψηφίους σε ένα κοινό πίνακα κατάταξης όλων των υποψηφίων με βάση τα συνολικά μόρια που πήρε ο καθένας, κατά φθίνουσα σειρά, αλλά τους κατέταξε σε κοινό πίνακα με υποπίνακες κατάταξης κατά νομό και κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης των υποψηφίων του εκάστοτε νομού, με αποτέλεσμα ο Ι.Π. να μην επιλεγεί (επελέγη από το κατάστημα που υπηρετούσε η συνυποψήφιά του, που συγκέντρωσε μεγαλύτερη βαθμολογία) αν και είχε λάβει ωστόσο περισσότερα μόρια σε σχέση με άλλους συνυποψηφίους του, που είχαν χαμηλότερη βαθμολογία από αυτόν και όμως επελέγησαν και τοποθετήθηκαν σε διάφορες μονάδες ανά την Ελλάδα.

5. Σημειώνεται ότι για το θέμα της διαδικασίας κατάταξης των υποψηφίων απεφάνθη το πρώτον η 1301/2015 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με την οποία μετά από νέα αίτηση ακυρώσεως του Ι.Π., ακυρώθηκε η απόφαση του Υπηρεσιακού Συμβουλίου της 24.4.2013, οπότε εκδόθηκε η απόφαση της 15.2.2016 κατά την οποία η κατάταξη των υποψηφίων έγινε σε ενιαία κατάσταση με φθίνουσα σειρά βάσει μορίων. Έτσι ο Ι.Π. επελέγη ως Προϊστάμενος Διεύθυνσης και τοποθετήθηκε σε διαφορετικό κατάστημα από αυτό της αίτησης προτίμησής του, αφού η αρχικά επιλεγείσα για τη θέση αυτή συνυποψήφιά του είχε πράγματι περισσότερα μόρια από τον ίδιο.

6. Περαιτέρω, για τα μέλη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου της 29.3.2011 και την φερόμενη ως τελεσθείσα από αυτούς παράβαση καθήκοντος σε βάρος του Ι.Π. εκδόθηκε η υπ' αριθ. ΕΓ 43-16/80/11Δ/16 Εισαγγελική Διάταξη με την οποία αρχειοθετήθηκε η έγκληση κατά το μέρος αυτό, ενώ κατ' αυτής δεν ασκήθηκε προσφυγή.

7. Κατόπιν των ανωτέρω και δεδομένου ότι τα μέλη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου της 24.4.2013 παραπέμφθηκαν ενώπιον του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών για παράβαση καθήκοντος από κοινού δυνάμει του υπ' αριθμ. 4591/2017 βουλεύματος του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Αθηνών ενώ η δικογραφία βρίσκεται στο στάδιο προσδιορισμού δικασίμου, υποβλήθηκε το ανωτέρω ερώτημα.

Νομοθετικό πλαίσιο

8. Με το Ν.3528/2007 «Κώδικας Δημοσίων Πολ. Διοικ. Υπαλλήλων & Υπαλ. Ν.Π.Δ.Δ.»(Α26) ορίζονται τα ακόλουθα:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ (ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ)

Άρθρο 106"

Πειθαρχικό παράπτωμα

"Το πειθαρχικό παράπτωμα συντελείται με υπαίτια πράξη ή παράλειψη του υπαλλήλου που μπορεί να του καταλογισθεί"

***Το άρθρο 106 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο δεύτερο του Ν. 4057/2012 (ΦΕΚ Α 54 14.3.2012). Βλ. και άρθρο έβδομο "Μεταβατικές διατάξεις" του αυτού νόμου.»

«Άρθρο 107

Πειθαρχικά παραπτώματα

1. Πειθαρχικά παραπτώματα αποτελούν ιδίως:

- α) πράξεις με τις οποίες εκδηλώνεται άρνηση αναγνώρισης του Συντάγματος ή έλλειψη αφοσίωσης στην Πατρίδα και τη Δημοκρατία,
- β) η παράβαση καθήκοντος κατά τον Ποινικό Κώδικα ή άλλους ειδικούς ποινικούς νόμους,
- γ) η παράβαση της αρχής της αμεροληψίας,
- δ) η αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των καθηκόντων,
- ε) η άρνηση ή παρέλκυση εκτέλεσης υπηρεσίας,
- στ) η αμέλεια, καθώς και η ατελής ή μη έγκαιρη εκπλήρωση του καθήκοντος,
- ζ) η παράβαση της υποχρέωσης Εχεμύθειας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 26 του παρόντος,
- η) η άσκηση κριτικής των πράξεων της προϊστάμενης αρχής που γίνεται δημοσίως, γραπτώς ή προφορικώς, με σκόπιμη χρήση εν γνώσει εκδήλων ανακριβών στοιχείων ή με χαρακτηριστικά απρεπείς εκφράσεις,
- θ) η άσκηση εργασίας ή έργου με αμοιβή χωρίς προηγούμενη άδεια της υπηρεσίας,
- ι) η αδικαιολόγητη άρνηση προσέλευσης για ιατρική εξέταση,.....»

«ΔΙΩΞΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΩΝ

"Άρθρο 110"

Δίωξη πειθαρχικών παραπτωμάτων

"1. Η δίωξη και η τιμωρία πειθαρχικών παραπτωμάτων αποτελεί καθήκον των πειθαρχικών οργάνων.

2. Κατ' εξαίρεση, για παραπτώματα που θα επέσυραν την ποινή της έγγραφης επίπληξης, η δίωξη απόκειται στη διακριτική εξουσία των πειθαρχικών οργάνων, τα οποία λαμβάνουν υπόψη αφ' ενός το συμφέρον της υπηρεσίας και αφ' ετέρου τις συνθήκες διάπραξης τους και την υπηρεσιακή γενικώς διαγωγή του υπαλλήλου. Αν το πειθαρχικό όργανο αποφασίσει να μην ασκήσει δίωξη, υποχρεούται να ενημερώσει,

με αιτιολογημένη έκθεση του, τον αμέσως ανώτερο πειθαρχικώς προϊστάμενο. Αντίγραφο της έκθεσης χορηγείται στον υπάλληλο και τίθεται στο προσωπικό του μητρώο. Το αντίγραφο αυτό δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για δυσμενή κρίση του υπαλλήλου.»

« Άρθρο 112"»

Παραγραφή πειθαρχικών παραπτώματων

" 1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα παραγράφονται μετά πέντε (5) έτη από την ημέρα που διαπράχτηκαν. Τα πειθαρχικά παραπτώματα των περιπτώσεων α', γ', δ', θ' και ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 107 του παρόντος παραγράφονται μετά επτά (7) έτη. Κατ' εξαίρεση για το πειθαρχικό παράπτωμα της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 107, η παραγραφή αρχίζει από την ημερομηνία που ο αρμόδιος πειθαρχικώς προϊστάμενος έλαβε γνώση της τέλεσης της πράξης.

2. Πειθαρχικό παράπτωμα το οποίο αποτελεί και ποινικό αδίκημα δεν παραγράφεται πριν παραγραφεί το ποινικό αδίκημα. Για τα παραπτώματα αυτά οι πράξεις της ποινικής διαδικασίας διακόπτουν την παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος.

3. Η κλήση σε απολογία ή η παραπομπή στο πειθαρχικό συμβούλιο διακόπτουν την παραγραφή. Στις περιπτώσεις αυτές ο συνολικός χρόνος παραγραφής ως την έκδοση της πρωτοβάθμιας πειθαρχικής απόφασης δεν μπορεί να υπερβεί τα επτά (7) έτη και προκειμένου για τα παραπτώματα των περιπτώσεων α', γ', δ', θ' και ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 107 του παρόντος, τα δέκα (10) έτη.

4. Η παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος διακόπτεται επίσης από την τέλεση νέου πειθαρχικού παραπτώματος, το οποίο αποσκοπεί στην απόκρυψη ή την παρεμπόδιση της πειθαρχικής δίωξης του πρώτου. Στην περίπτωση αυτή το πρώτο παράπτωμα παραγράφεται όταν παραγραφεί το δεύτερο, εφόσον η παραγραφή του δεύτερου συντελείται σε χρόνο μεταγενέστερο της παραγραφής του πρώτου.

5. Δεν παραγράφεται το πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο εκδόθηκε πειθαρχική απόφαση που επιβάλλει πειθαρχική ποινή σε πρώτο βαθμό."

***Το άρθρο 112 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο δεύτερο του Ν. 4057/2012 (ΦΕΚ Α 54 14.3.2012). Βλ. και άρθρο έβδομο "Μεταβατικές διατάξεις" του αυτού νόμου.»

«Άρθρο 114

Σχέση της πειθαρχικής διαδικασίας με την ποινική δίκη

" 1. Η πειθαρχική διαδικασία είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από την ποινική ή άλλη δίκη.

2. Η ποινική δίκη δεν αναστέλλει την πειθαρχική διαδικασία. Το πειθαρχικό όργανο όμως μπορεί με απόφαση του, η οποία είναι ελευθέρως ανακλητή, να διατάξει, για εξαιρετικούς λόγους, την αναστολή της πειθαρχικής διαδικασίας, η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει το ένα (1) έτος. Αναστολή δεν επιτρέπεται σε περίπτωση που το πειθαρχικό παράπτωμα προκάλεσε δημόσιο σκάνδαλο ή θίγει σοβαρά το κύρος της υπηρεσίας.

3. Το πειθαρχικό όργανο δεσμεύεται από την κρίση που περιέχεται σε αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή σε αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα, μόνο ως προς την ύπαρξη ή την ανυπαρξία πραγματικών περιστατικών που στοιχειοθετούν την αντικειμενική υπόσταση πειθαρχικού παραπτώματος.

4. Αν μετά την έκδοση πειθαρχικής απόφασης με την οποία απαλλάσσεται ο υπάλληλος ή επιβάλλεται ποινή κατώτερη από την οριστική παύση, εκδοθεί αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου με την οποία διαπιστώνονται πραγματικά περιστατικά που συνιστούν την αντικειμενική υπόσταση παραπτώματος της περίπτωσης α' της παραγράφου 5 του άρθρου 109 του παρόντος, η πειθαρχική διαδικασία επαναλαμβάνεται με τη διαδικασία του άρθρου 143. Επίσης επαναλαμβάνεται η πειθαρχική διαδικασία, αν μετά την έκδοση καταδικαστικής πειθαρχικής απόφασης, με την οποία επιβάλλεται οποιαδήποτε ποινή, εκδοθεί αμετάκλητη αθωωτική ποινική απόφαση ή αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα για την πράξη ή την παράλειψη, για την οποία τιμωρήθηκε πειθαρχικά ο υπάλληλος.

5. Η επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας επιτρέπεται και όταν έχει εκδοθεί καταδικαστική πειθαρχική απόφαση, χωρίς να έχει λάβει υπόψη καταδικαστική ποινική απόφαση που προηγήθηκε.

«6. Ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών έχει υποχρέωση να ανακοινώνει αμέσως στην προϊστάμενη αρχή του υπαλλήλου κάθε ποινική δίωξη που ασκείται κατ' αυτού. Ο Γραμματέας του Δικαστηρίου ή του δικαστικού συμβουλίου υποχρεούται να ανακοινώνει αμέσως στην ίδια αρχή τα παραπεμπτικά ή απαλλακτικά βουλεύματα σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας καθώς και τις εκδιδόμενες σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας, καταδικαστικές ή αθωωτικές αποφάσεις κατά του υπαλλήλου. Σε περίπτωση εγκλεισμού σε σωφρονιστικό κατάστημα, ο διευθυντής φυλακών γνωστοποιεί τούτο, χωρίς καθυστέρηση, στην προϊστάμενη αρχή του υπαλλήλου.

Με την επιφύλαξη των καταδικαστικών αποφάσεων όπου η άσκηση της πειθαρχικής δίωξης είναι υποχρεωτική, τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα οφείλουν εντός είκοσι (20) ημερών μετά την ως άνω ενημέρωσή τους να αποφαίνονται αιτιολογημένα για την

άσκηση ή μη πειθαρχικής δίωξης σε βάρος του υπαλλήλου.»

*** Η παρ.6 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 19 του Ν.4210/2013 (ΦΕΚ Α 254/21.11.2013).

*** Το άρθρο 114 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο δεύτερο του Ν. 4057/2012 (ΦΕΚ Α 54 14.3.2012).Βλ. και άρθρο έβδομο "Μεταβατικές διατάξεις" του αυτού νόμου.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α` ΑΣΚΗΣΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗΣ ΔΙΩΞΗΣ

Άρθρο 122

Άσκηση πειθαρχικής δίωξης

«1. Η πειθαρχική δίωξη αρχίζει είτε με την κλήση του υπαλλήλου σε απολογία από το μονομελές πειθαρχικό όργανο είτε με την παραπομπή του στο πειθαρχικό συμβούλιο. Η πειθαρχική διαδικασία ολοκληρώνεται το αργότερο εντός δύο μηνών από την κλήση σε απολογία είτε με την έκδοση πειθαρχικής απόφασης μονομελούς οργάνου είτε με παραπομπή ενώπιον πειθαρχικού συμβουλίου. Σε περίπτωση παραπομπής ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου, η πειθαρχική διαδικασία ολοκληρώνεται εντός δύο μηνών από την παραπομπή εκτός αν απαιτείται η διεξαγωγή ανάκρισης οπότε ολοκληρώνεται εντός τεσσάρων μηνών.»

*** Η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου,όπως αυτό είχε αντικατασταθεί με το άρθρο δεύτερο του Ν.4057/2012,ΦΕΚ Α 54 (Βλ.και άρθρο έβδομο "Μεταβατικές διατάξεις" του αυτού νόμου) αντικαταστάθηκε ως άνω με την υποπαρ.ΣΤ.6 της παραγράφου ΣΤ του άρθρου πρώτου του Ν.4152/2013,ΦΕΚ Α 107/9.5.2013.2.....»

9. Περαιτέρω ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας [κυρωθείς με τον Ν. 2690/1999], (Α'45)ορίζει στο

Άρθρο 10

Προθεσμίες προς ενέργεια

«1..... 2.....3.....4..... 5. Οι προθεσμίες για τη Διοίκηση είναι ενδεικτικές, εκτός αν από τις

διατάξεις που τις προβλέπουν προκύπτει ότι είναι αποκλειστικές. Οι προθεσμίες για την έκδοση ατομικών διοικητικών πράξεων, δυσμενών για το πρόσωπο το οποίο αφορούν αμέσως, είναι αποκλειστικές.6....»

Ερμηνεία και Εφαρμογή Διατάξεων

Από τις ανωτέρω διατάξεις ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ των, ενόψει και του νομικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται, συνάγονται τα ακόλουθα:

10. Με την παρ.1 του άρθρου 110 του ν. 3528/2007 καθιερώνεται η υποχρεωτικότητα ή άλλως δέσμια αρμοδιότητα του αρμόδιου για την δίωξη πειθαρχικού οργάνου, να κινήσει την διαδικασία της πειθαρχικής δίωξης. Τα αρμόδια όργανα αυτεπαγγέλτως επιλαμβάνονται της πειθαρχικής δίωξης(άρθρο118 παρ.4). Αυτεπαγγέλτως σημαίνει ενέργεια, χωρίς προηγούμενη όχληση ή έγκληση, όπως ισχύει για ορισμένα ποινικά αδικήματα. Η πειθαρχική δίωξη γίνεται πάντα προς το συμφέρον της υπηρεσίας (βλ.Μ.Στασινόπουλος, Μαθήματα Διοικητικού Δικαίου, Μέρος Γ΄Δίκαιο των Δημοσίων Υπαλλήλων,1957)και όχι προς το συμφέρον ιδιώτη. Η υποχρεωτικότητα αυτή συνεχίζεται μέχρι την τιμωρία των πειθαρχικών παραπτώματων, ενώ η μη άσκηση πειθαρχικής δίωξης συνιστά ειδικό πειθαρχικό αδίκημα της παράβασης υπαλληλικού καθήκοντος, χωρίς να αποτελεί ποινικό αδίκημα κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα, παραμένει δε εσωτερικό ζήτημα της Διοίκησης. Με την παρ.2 του ίδιου άρθρου προβλέπεται η διακριτική ευχέρεια και η δυνατότητα προεκτίμησης του πειθαρχικού παραπτώματος, της σοβαρότητας και βαρύτητας αυτού, από το αρμόδιο προς άσκηση της πειθαρχικής δίωξης οργάνου. Η πρόβλεψη αυτή συνδέεται με την αρχή της οικονομίας της πειθαρχικής διαδικασίας, προκειμένου να μην εκκινούνται άσκοπες και αβάσιμες πειθαρχικές διώξεις σε βάρος υπαλλήλων για ήσσονος σημασίας παραπτώματα, που δεν θα μπορούσαν να επιφέρουν σε βάρος του υπαλλήλου, παρά μόνο την πειθαρχική ποινή της έγγραφης επίπληξης.(Πειθαρχικό Δίκαιο Δημοσίων Υπαλλήλων,Νικολάου Πανταζή σελ.159,160), Εξάλλου η άσκηση ποινικής δίωξης για πραγματικά περιστατικά υπαγόμενα στην έννοια πειθαρχικού παραπτώματος, δεν αποτελεί προϋπόθεση για την επιβολή πειθαρχικής ποινής, ούτε για να επιβληθεί πειθαρχική ποινή απαιτείται να προηγηθεί έκδοση καταδικαστικής αποφάσεως ποινικού δικαστηρίου εις βάρος του πειθαρχικώς διωκόμενου. Άλλωστε η πειθαρχική δίκη είναι αυτοτελής. Ο πειθαρχικός δικαστής, εφόσον το ποινικό δικαστήριο δεν έχει δεχθεί ανυπαρξία των πραγματικών περιστατικών, μπορεί, εκτιμώντας ελεύθερα τα αποδεικτικά στοιχεία να καταλογίσει στον πειθαρχικώς διωκόμενο πειθαρχικό παράπτωμα (ΣτΕ 2166/2011, 3825/1995 κ.ά.). Ειδικότερα με το άρθρο 114παρ.1 του ως άνω Κώδικα, καθιερώνεται η αυτοτέλεια και η ανεξαρτησία της πειθαρχικής δίκης έναντι της ποινικής, η οποία αποτελεί γενική αρχή του πειθαρχικού δικαίου(ΣτΕ1264/2014,3971/2010 κ.ά.) Ο νομοθέτης θέλησε την πειθαρχική διαδικασία, να είναι μια αυτοτελής κατ'ουσίαν διοικητική διαδικασία, «αποβλέπουσα στην αποκατάσταση της εσωτερικής έννομης τάξης της δημόσιας διοίκησης(βλ. Α.Τάχος, Ερμηνεία Υ.Κ., σελ. 747,1999), η οποία διαδικασία δεν

εξαρτάται από την πορεία της ποινικής δίκης ή οποιασδήποτε άλλης δίκης αστικής ή διοικητικής φύσεως. Στην παρ.2 αναλύονται οι σχέσεις και έκταση της ανεξαρτησίας της πειθαρχικής διαδικασίας από την ποινική δίκη. Ως κανόνας ισχύει η μη αναστολή της πειθαρχικής διαδικασίας ένεκα της ποινικής δίκης. Αναστολή δεν επιτρέπεται όταν το πειθαρχικό παράπτωμα προκάλεσε δημόσιο σκάνδαλο ή θίγει σοβαρά το κύρος της υπηρεσίας. Δίδεται όμως διακριτική ευχέρεια στο πειθαρχικό όργανο-συμβούλιο, με απόφασή του, δεόντως αιτιολογημένη(κατόπιν εισαγωγής της πειθαρχικής υπόθεσης σε συζήτηση, είτε κατόπιν αιτήματος του πειθαρχικώς διωκόμενου) να αναστείλει την πειθαρχική διαδικασία, μόνο για εξαιρετικούς λόγους ιδιαίτερα σοβαρούς. Τέτοιοι λόγοι δεν αναφέρονται ρητά στη διάταξη, σχετίζονται όμως α) με το συμφέρον της Υπηρεσίας και β) με το πρόσωπο του διωκόμενου, υπό την ιδιότητα του υπαλλήλου αλλά και του ανθρώπου και της προστασίας της προσωπικότητάς του.(Τάχου-ΣυμεωνίδηΕρμΥΚ, άρθ.114 σελ.835επ.).Σε κάθε περίπτωση η αναστολή δεν μπορεί να υπερβεί το ένα έτος. Περαιτέρω, οι ρυθμίσεις των παραγράφων 3,4 και 5 του άρθρου 114 σχετίζονται με εκείνη της παρ.1 και αφορούν α)τη δέσμευση του πειθαρχικού οργάνου από πράξεις της ποινικής δίκης ως προς το πραγματικό μέρος της υπόθεσης και β) επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας μετά την έκδοση αμετάκλητης καταδικαστικής ή αθωωτικής απόφασης ποινικού δικαστηρίου στην δε παρ. 6 προβλέφθηκε η υποχρέωση του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών και των λοιπών οργάνων να ανακοινώσουν στην «προϊσταμένη» αρχή του υπαλλήλου, δηλαδή στον Υπουργό ή τον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας ή τον Πρόεδρο του ΔΣ του ΝΠΔΔ (και όχι στον άμεσο προϊστάμενο του υπαλλήλου),α)την άσκηση ποινικής δίωξης, β)τον τερματισμό της ποινικής δίωξης με απόφαση ή βούλευμα,γ)την ποινική καταδίκη για την ταυτότητα του σκοπού δ)τον εγκλεισμό σε σωφρονιστικό κατάστημα, ενώ τέλος με το τέταρτο εδάφιο της παρ.6 , μετά την αντικατάσταση της από το άρθρο 19 του Ν. 4210/2013, προστέθηκε η ρύθμιση σύμφωνα με την οποία τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα οφείλουν εντός είκοσι (20) ημερών μετά την ως άνω ενημέρωσή τους να αποφαίνονται αιτιολογημένα για την άσκηση ή μη πειθαρχικής δίωξης σε βάρος του υπαλλήλου.»

11.Από τα παραπάνω συνάγεται η υποχρέωση του αρμόδιου για δίωξη πειθαρχικού οργάνου να κινήσει τη διαδικασία της πειθαρχικής δίωξης ,ενώ η μη άσκησή της συνιστά ειδικό πειθαρχικό αδίκημα της παράβασης του υπαλληλικού καθήκοντος. Εξάλλου από καμία διάταξη δεν απαιτείται να προηγηθεί καταδίκη με απόφαση ποινικού δικαστηρίου του πειθαρχικώς διωκόμενου προκειμένου να επιβληθεί

πειθαρχική ποινή(ΣτΕ 2166/2011).Στα παραπάνω θα πρέπει να προστεθεί ότι το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο θα πρέπει πάντα να λαμβάνει υπόψη και τις προαναφερόμενες διατάξεις περί παραγραφής του άρθρου 112.

12.Επιπλέον και στην αιτιολογική έκθεση του άρθρου 19 του Ν. 4210/2013 με το οποίο αντικαταστάθηκε η παρ.6 του άρθρου 114 του ν. 3528/2007,αναφέρεται ότι :«από τον πρόσφατο έλεγχο-έρευνα του ΣΕΕΔΔ(Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης) σχετικά με την πειθαρχική πορεία ποινικών υποθέσεων υπαλλήλων{αρ. 141/Α/2013 έκθεση} προέκυψε ότι σε αρκετές περιπτώσεις, οι υπηρεσίες όλων σχεδόν των φορέων δεν προβαίνουν σε ενέργειες για την κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας για υπαλλήλους για τους οποίους είχαν ενημερωθεί αρμοδίως για την ποινική δίωξή τους, επικαλούμενες μη γνώση της δικογραφίας, αναμονή της ολοκλήρωσης της ποινικής διαδικασίας ή μη ενημέρωση των αρμοδίων διοικητικών υπηρεσιών από τους επικεφαλής των υπηρεσιών στους οποίους είχε σταλεί η σχετική ενημέρωση αφού στον Υπαλληλικό Κώδικα δεν προβλέπονται ρητά συγκεκριμένες ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβαίνουν υποχρεωτικά οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι σε περίπτωση ενημέρωσής τους για άσκηση ποινικών διώξεων σε βάρος υπαλλήλων τους. Επομένως η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία για να προβλεφθεί στον Υπαλληλικό Κώδικα ρητά ότι οι πειθαρχικοί προϊστάμενοι οφείλουν εντός συγκεκριμένης προθεσμίας να αποφαίνονται αιτιολογημένα για την κίνηση ή μη πειθαρχικής διαδικασίας σε βάρος υπαλλήλων για τους οποίους έχουν ασκηθεί ποινικές διώξεις, έχουν υπάρξει παραπεμπτικά βουλεύματα ή καταδικαστικές αποφάσεις.»

13.Εξάλλου,σε ορισμένες περιπτώσεις, οι σχετικές με την αρμοδιότητα έκδοσης διοικητικών πράξεων διατάξεις θέτουν χρονικούς περιορισμούς και καθορίζουν προθεσμία, μέσα στην οποία πρέπει να ασκηθεί η αρμοδιότητα. Η προθεσμία αυτή έχει ενδεικτικό χαρακτήρα(ΚΔΔ/σίας άρθρο 10παρ.5), το δε διοικητικό όργανο εγκύρως εκδίδει τη διοικητική πράξη και μετά την πάροδο της προθεσμίας (ΣτΕ2472/1982) έκδοσής της. Πάντως στην περίπτωση των ατομικών πράξεων, δεν πρέπει να γίνεται υπέρβαση των ενδεικτικών προθεσμιών πέρα από εύλογα χρονικά όρια, δεδομένου ότι και όταν οι σχετικές διατάξεις δεν τάσσουν προθεσμία, το διοικητικό όργανο πρέπει να ασκήσει τις αρμοδιότητές του μέσα σε εύλογο χρόνο(ΚΔΔ/σίας άρθρο2,ΣτΕ716/1998). Όταν η προθεσμία που τάσσεται για την άσκηση της αρμοδιότητας χαρακτηρίζεται ως ανατρεπτική ή αποκλειστική ή ο χαρακτήρας αυτός προκύπτει σαφώς από τις σχετικές διατάξεις ή τις γενικές αρχές,

μετά την πάροδο της προθεσμίας το διοικητικό όργανο παύει να έχει αρμοδιότητα, η δε τυχόν πράξη που εκδόθηκε από αυτό πάσχει από ακυρότητα λόγω αναρμοδιότητας (ΣτΕ2281,2814/2008). Είναι όμως δυνατόν, από τον συνδυασμό των σχετικών με την αρμοδιότητα διατάξεων να προκύπτει ότι ο χαρακτηρισμός της προθεσμίας ως αποκλειστικής έχει την έννοια έντονης υπόδειξης για ταχεία ενέργεια(ΣτΕ 2079/1987,2003/2010) [Σπηλιωτόπουλου, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου,σελ.152,παρ.146].

14.Επομένως η πειθαρχική δίωξη είναι υποχρεωτική όχι μόνο επί καταδικαστικών αποφάσεων, όπως εσφαλμένα διαλαμβάνει η Υπηρεσία(η περίπτωση αυτή συντρέχει όταν έχει προηγηθεί η ποινική δίκη και έχει εκδοθεί καταδικαστική απόφαση), αλλά σε κάθε περίπτωση κατά την οποία υπάρχουν σαφείς και συγκεκριμένες ενδείξεις ή αναφορές τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος, οι δε πειθαρχικοί προϊστάμενοι οφείλουν (και δεν εναπόκειται στη διακριτική τους ευχέρεια),εντός της προθεσμίας των είκοσι ημερών της παρ.6 του άρθρου114 του Ν. 3528/2007 αφότου λάβουν ενημέρωση κατά τα ανωτέρω, να αποφανθούν αιτιολογημένα για την άσκηση ή μη πειθαρχικής δίωξης εις βάρος υπαλλήλου τους δια την συμπεριφοράν των,η οποία διώκεται ποινικώς.

Απάντηση

15.Με βάση τα εκτεθέντα επί του ερωτήματος προσήκει η απάντηση ότι η προθεσμία των είκοσι(20) ημερών που προβλέπεται από το άρθρο 114,παρ.6 εδ.4 του ΥΚ είναι δεσμευτική για τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα.

Η Πρόεδρος του ΝΣΚ
Σταυρούλα Καλαμπαλίκη
Σταυρούλα Καλαμπαλίκη